

YÖK'ten Vakıf Yükseköğretim Kurumları raporu

YÖK'ten Vakıf Yükseköğretim Kurumları raporu

YÖK, akademik, idari ve mali verilerin yer aldığı "Vakıf Yükseköğretim Kurumları 2020" raporunu yayımladı. Üniversitelerin 2018-2019 döneminde toplam Ar-Ge butcesinin 751 milyon 88 bin 285 lira olduğu tespit edildi.

Bu yıl üçüncüsü yayımlanan ve paydaşların ilgi gösterdiği "Vakıf Yükseköğretim Kurumları 2020" raporu, sistemin güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koydu.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından yapılan denetlemelerdeki tespitlerinin yanı sıra vakıf üniversitelerinin dünya sıralamalarındaki yerleri ve sınav başarıları da raporda yer aldı.

47'si İstanbul'da

77 vakıf yükseköğretim kurumunun 47'si İstanbul'da yer alıyor. 3 yıl önce bölgelere göre ayırımı yapılarak aranan asgari ücretlerin yükseltilmesi sonucu, İstanbul için yapılan üniversite kurma başvurularında azalma görüldü.

İki 2018 yılında yayımlanan rapora her yıl yeni başarılarında veriler ekleniyor. Bu yıl önceki yıllardaki verilere ek olarak vakıf yükseköğretim kurumlarının toplam gelir ve giderlerine yönelik ayrıntılar, öğretim elemanlarına ödenen asgari ve azami ücretler, toplam ve öz kaynaklı Ar-Ge bütçelerinin yanı sıra gerçekleştirilen Ar-Ge harcamaları, öğretim üyesi yetiştirmeye katkı olarak değerlendirilen araştırmacıların görevlisi sayıları, öğretim elemanı ve idari personel sayıları; hukuk, tıp, diş hekimliği, eczacılık programlarının yanı sıra öğretim yetiştiren programlar ve mühendislik programlarına ait sıralamalar da raporda yer aldı.

Toplam Ar-Ge butçeleri 751 milyon 88 bin 285 lira

Vakıf yükseköğretim kurumlarının 2018-2019 YOK Denetleme Kurulu tarafından hazırlanan nihai denetim raporlarına göre toplam Ar-Ge butçelerinin 751 milyon 88 bin 285 lira, toplam öz kaynaklı Ar-Ge butçelerinin ise 172 milyon 432 bin 461 lira olduğu tespit edildi.

Toplam araştırma proje butcesinin ortalaması 3 milyon 83 bin 21 lira olarak tespit edildi. Bunun yanında öz kaynaklı araştırma proje butcesinin ortalaması 2017-2018 döneminde 58 bin 811 lira iken 2018-2019 döneminde bu rakam yaklaşık 8,3 kat artışla 488 bin 243 liraya ulaştı.

2018-2019 eğitim öğretim yılında 12 vakıf yükseköğretim kurumunun öz kaynaklı araştırma proje butcesinin bulunmadığı ancak 7'sinin dış kaynaklı proje butçelerinin olduğu, 5 vakıf yükseköğretim kurumunun Ar-Ge için hiç harcama yapmadığı tespit edildi. 38 vakıf üniversitesinin toplam araştırma bütçesinin ise 1 milyon liranın üzerinde olduğu ortaya çıktı.

Bunun yanı sıra bu yıl YÖK tarafından belirlenen öğrenci gelirinin yüzde 1'i kadar zorunlu Ar-Ge bütçesi konusunda ise belirli kalemler esas alındı. YÖK'ün raporunda, bu kalemlere ve bütçelerin yanı sıra harcamalara da yer verildi.

Akademik ve idari personel

Vakıf üniversitelerinin öğretim üyesi ve idari personel sayılarına da yer verilen raporda, henüz mezun vermemiş öğrenci sayısı düşük olan üniversitelerde kadrolu öğretim üyesi başına öğrenci sayısı düşük olarak yüksek görüldü.

Ancak kadrolu öğretim üyesi başına 50'den fazla öğrenci düşen 18 üniversite olması ise dikkati çekti. İdari personel sayısının öğrenci ve akademik personel sayısına göre orantısız yüksek veya düşük olması da göze çarpan veriler arasında yer aldı.

Programlara göre aranan asgari öğretim elemanlarında yapılan iyileştirmelerle akademik personel sayısında gelecek yıllarda artış beklendiği ifade edildi.

Kütüphane harcamaları

Vakıf yükseköğretim kurumları, 2017-2018 eğitim ve öğretim döneminde kütüphane için toplamda 60 milyon 242 bin 501 lira harcama yaparken, bu rakam 2018-2019 eğitim ve öğretim döneminde yüzde 42 oranında artarak toplamda 85 milyon 499 bin 393 liraya ulaştı.

Kütüphane için yapılan harcamaların ortalamasına bakıldığında ise 545 bin 243 lira olduğu görüldü.

Öğrenci başına basılı kitap sayısının sadece 13 üniversitede 10'un üzerinde olduğu tespit edildi. Yapılan denetimler ve uyarılar sonucu kütüphane alanlarında yüzde 19, basılı kitap sayısında ise yüzde 7 oranında artış meydana geldiği de raporda yer aldı.

Özellikle yeni kurulacak vakıf yükseköğretim kurumlarının planlamalarında, kütüphanelerin kaynak ve alan olarak yeterli kapasiteye sahip olmaları ve öğrenci ve öğretim üyelerinin çalışma koşullarına uygun, ferah alanlar olarak tasarlanmalarının altı çizildi. Daha önce kurulmuş kütüphanelerin de kapasitelerinin artırılması istendi.

30 binin üzerinde yabancı uyruklu öğrenci

Vakıf yükseköğretim kurumlarında, Güney Afrika'dan Cezayir'e, Amerika'dan Birleşik Krallık'a, Endonezya'ya kadar 50'den fazla ülkeden 30 binin üzerinde yabancı uyruklu öğrenci yer aldığını tespit edildi.

İlk 3 sırada Suriye, Irak ve İran'lı öğrenciler yer aldı.

Tanıtım harcamaları

Vakıf yükseköğretim kurumları 2017-2018 eğitim ve öğretim döneminde reklam ve tanıtım için toplamda 219 milyon 476 bin 23 lira harcama yaparken bu rakam 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında 216 milyon 796 bin lira oldu.

2018-2019 eğitim ve öğretim yılında yapılan reklam ve tanıtım harcamalarına bakıldığında ortalamasına 2 milyon 173 bin 178 lira olduğu görüldü. Bu rakamın kutuphaneye yapılan harcamaların ortalaması ile kıyaslandığında yaklaşık 4 katı olduğu ortaya çıktı. Alınan kararlarla getirilen sınırlamalar sonucu gelecek yıllarda bu rakamların oranlarının düşmesi beklenmektedir.

Açıklamada, bu duruma ilişkin, "Yükseköğretim kurumlarının en büyük reklamı ve tanıtımı nitelikli eğitim ve öğretim vererek yetiştirdiği öğrenciler olduğundan, kurumlarımızın bütçe planlarını buna göre beklenmektedir" sözlerine yer verildi.

Cari gider ortalaması

2017-2018 eğitim öğretim döneminde öğrenci başına cari gider ortalaması 12 bin 992 lira iken 2018-2019 eğitim öğretim döneminde öğrenci başına cari gider ortalaması yüzde 18 oranında artarak 15 bin 888 liraya yükseldi.

Bunun yanında 9 vakıf yükseköğretim kurumunun öğrenci başına cari gider harcamasının 10 bin liranın altında yer alması, dikkati çeken bir durum olarak değerlendirildi. Üniversitelerin bazılarının kira giderleri de dikkat çekti.

"Denetlemelerden daha etkin olduklarımızı duyüyoruz"

YÖK yetkilileri tarafından, üniversitelerden farklı programlarda kendi marka değerlerini oluşturmalarının beklendiği vurgulanarak, bunlar anlatıldı:

"YÖK olarak şeffaflığın ve elimizdeki verilerin kamuoyu ile paylaşılmasının denetlemelerden daha etkin olduklarımızı duyüyoruz. Bilindiği üzere devlet üniversitelerinin mali verileri de şeffaflık gereği her yıl açıklanıyor. Bu bağlamda kamu imtiyazına sahip bütün kurumlarda da mali hususların açıklanması tabiidir. Akademik, idari ve mali hususlarda mevcut durumun analizine imkan sağlayacakları duyüyoruz. Nitekim sistemin geneli içerisinde üniversitemiz kendilerini karıştırmaya ve geliştirmeye açık yönlerini ele alıp buna yönelik planlamalar yapabiliyor.

İlgili programlarda gerekli olan kazanımların elde edilebilmesi için gerekli olan asgari standartların sağlanmasının istenmesi de tabiidir. Kurulumuzca oluşturulan standartlarda asgari kriterler getirilirken tüm hususlar göz önünde bulundurulmuş, kurumlarımıza geniş hareket alanı bırakılmıştır. Üniversitemizden beklenen kendi marka değerleriyle standartları sağlamaları ve asgari kriterlerin çok üzerinde olanaklar sağlamalarıdır. Farklı alanlarda ulusal ve uluslararası standartlar gözeterek yaptığımız mevzuat düzenlemeleri bu bakımla devam edecektir. Vakıf yükseköğretim kurumlarımızın tüm yöneticilerine iyileştirmelere sunmuş oldukları katkılardan dolayı teşekkür ediyoruz."

Tags: Etiketler:

yükseköğretim kurulu Vakıf Yükseköğretim Kurumları 2020 Raporu